

Många journalister hotade

Självcensur, informationsblockader, strömavbrott, bombattentat, kidnappningar och mordhot. Efter statskuppen har över hundra, kanske hundratals, brott mot yttrandefriheten begåtts i Honduras och många av landets journalister är utsatta för hot.

TEXT: SUSANNE ANDERSSON

DEN 1-7 NOVEMBER 2009 besökte en internationell delegation Honduras för att analysera läget för landets journalister och medier efter kuppen den 28 juni samma år. Delegationen bestod av representanter från sju internationella organisationer som arbetar för yttrandefrihet, bland andra Reportrar utan gränser och Internationella federationen för journalister (IFJP).

I sin rapport skriver delegationen att minst 127 brott mot yttrandefriheten begicks mellan den 28 juni och den 15 november 2009. Gruppen konstaterar också att brotten fortsatte under och efter valen den 29 november.

det är vanligt att journalister väljer att inte rapportera vad de vet, utan att de sätter munkavle på sig själva

Direkt efter kuppen var de factoregeringens strategi att inte informera alls; medierna som stödde kuppmaakarna sände istället pausmusik, militärparader och tecknad film i tv och radio. Våld och hot, som enligt delegationens rapport inte bara utövades av statsmakten utan även av motståndarsidan, gjorde sedan att journalisterna började censurera sig själva och att många inhemska medier minskade sin rapportering av vad som hände i landet.

De som har fortsatt att rapportera kritiskt om de factoregeringen och om brotten mot de mänskliga rättigheterna, som Radio Globo och Canal 36, har utsatts för sabotage som sändningsstörningar, avstängningar och

strömavbrott, och deras journalister har hotats (se sid 34).

Att regeringarna på olika sätt försöker styra medierna är dock inget nytt i Honduras. Det finns en lag som förbjuder ärekränkning och som kan tvinga journalister att avslöja sina källor. För att inte gå emot medieägarnas intressen är det vanligt att journalister väljer att inte rapportera vad de vet, utan att de sätter munkavle på sig själva.

DET FINNS EN hög mediekoncentration i Honduras. Sex familjer står bakom de flesta tidningar samt tv- och radiostationer. Även om ägarna till medierna inte är beroende av offentliga annonser och reklamslag för att överleva så är de beroende av staten för sina andra företag; allt från banker, försäkringsbolag och apotek till köttimportföretag och kaffeplantager, skriver medieorganisationerna i sin rapport.

Mediedelegationen tar upp hur den förre presidenten Manuel Zelaya försökte styra medierna med statens reklampengar (reklamfilmer och annonser i "lydiga medier", inga i de "olydiga"). Under Zelayas tid vid makten ökade också mutorna till enskilda journalister för att de skulle hålla tyst, alternativt rapportera det som presidenten ville. För att vara säkra på att få ut sin egen version av händelserna skapade Zelaya också en egen veckotidning, ett eget radioprogram och senare även ett tv-program. ■

Läs rapporten: www.rsf.org/IMG/pdf/Honduras_Mision_Internacional_-_Informe.pdf